

EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF OMGEVING KELBERGENSTRAAT EN STAPPERSESTRAAT TE DIEST (PROVINCIE VLAAMS-BRABANT) 22411V

NOTA PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 1283

Rapport opgemaakt door: Anouk Van der Kelen en Cynthia Holstein

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

Juli 2020

Dossiernr. intern: 28566

Dossiernr. Extern: 22411V

AOE: 2020F257

INHOUD

Deel 2: Programma van Maatregelen

1	Advies.....	3
2	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	5

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 ADVIES

Dit landschappelijk booronderzoek werd uitgevoerd op basis van het advies dat werd uitgeschreven in de archeologienota met ID 11978. Deze archeologienota behandelde de omgevingsvergunning voor de geplande rioleringswerken in onder anderen in de Stappersestraat te Diest. Uit de landschappelijke, historische, cartografische en archeologische gegevens in verband met het projectgebied wordt geconcludeerd dat verder onderzoek in de vorm van vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is, voor een deel van het gehele projectgebied, namelijk het terrein voor grondverbetering. Gezien de CAI-meldingen uit de omgeving, kunnen er vondsten uit de steentijd, Romeinse periode, middeleeuwen en de nieuwe tijden verwacht worden. De eerste stap van dit vervolgonderzoek vormde het uitvoeren van landschappelijke boringen. Een dergelijk booronderzoek dient normaal gezien in de archeologienota opgenomen te worden. Aangezien het terrein op dat moment nog niet toegankelijk waren, dienden deze boringen in een uitgesteld traject opgenomen te worden.

1.1.1 ONDERZOEKSVRAGEN

Uit bovenstaande informatie kan geconcludeerd worden dat de bodem ter hoogte van het onderzoeksgebied niet meer overeenkomt met de bodemkaart omdat het hele terrein verstoord is. In geen enkele van de 14 landschappelijke boringen is de oorspronkelijke bodemopbouw aangetroffen. In plaats hiervan bestaat de bodemopbouw uit een Ap-horizont met hieronder tertiair zand en tertiair klei. Er werd in geen enkele boringen een B- of C-horizont gelokaliseerd. Op basis van het de resultaten van het landschappelijke booronderzoek kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen:

Is de lithostratigrafische opbouw intact? – Nee

- **Wat is de omvang van deze anomalie?** – Het hele onderzoeksgebied lijkt verstoord te zijn. Geen enkele boring gaf een natuurlijke opbouw aan.
- **Is de anomalie natuurlijk of antropogeen?** – De anomalie is antropogeen. De bodem werd door menselijke activiteiten verstoord, waarschijnlijk door het diepploegen van het terrein. Bij het diepploegen van akkers wordt de grond in het algemeen tot ca. 1 tot 1,2 m-MV gediepploegd.
- **Welke natuurlijke processen hebben deze anomalie veroorzaakt?**
→ **Zou deze anomalie een afwezigheid van archeologische resten kunnen veroorzaken?** – Niet van toepassing
- **Welke antropogene processen hebben deze anomalie veroorzaakt?**
→ **Zou deze anomalie een afwezigheid van archeologische resten kunnen veroorzaken?** – Het terrein is in gebruik als akkerland. Het terrein is hoogstwaarschijnlijk recent gediepploegd tot minimaal 0,90 m-MV. Dit blijkt uit het feit dat er onder de ploeglaag direct een tertiaire zand en tertiaire klei laag is aangetroffen. De B- en C-horizont zijn hierdoor vergraven. Dit verklaart de aanwezigheid van tertiair zand en tertiair klei in de boorstaten. Op basis van het aanwezige verstoringen, kan gesteld worden dat de archeologisch relevante lagen afwezig zijn.

Ter hoogte van de straatzijde zijn er in twee boringen een vermenging van stabiele zand en tertiair zand aangetroffen. Hier is de bodem verstoord door de aanleg van de verhardingen.

- **Wat is de ruimtelijke variatie in lithostratigrafische opbouw?** – Alle boringen zijn verstoord.

- **Wat is de genese en ouderdom van de aardkundige eenheden?** – Alle boringen zijn verstoord. Mogelijk is de verstoring recent van aard.

1.1.2 CONCLUSIE

De bodemkaart geeft aan dat de ondergrond van het onderzoeksgebied gekarteerd is als een **wScfc**-bodemtype. De **Scf** gronden zijn podzolen die gekenmerkt worden door matig droge lemige zandgronden met een duidelijke humus en/of ijzer B horizont. De kleine letter 'w' staat voor de aanwezigheid van een klei-zandsubstraat op geringe diepte (< 80cm) en een sterk gevlekte (of verbrokkelde) textuur B horizont (Van Ranst & Sys 2000, 178-179). In werkelijkheid bleek dit echter niet het geval te zijn. De 14 uitgevoerde boringen gaven immers aan dat er reeds menselijke activiteiten hebben plaatsgevonden op het onderzoeksgebied, aangezien bij geen enkele boring een natuurlijke bodemopbouw werd vastgesteld. De boringen kunnen opgedeeld worden in twee grote groepen: enerzijds zijn er boringen waarin onder de Ap tertiair zand en tertiair klei is aangetroffen en anderzijds zijn er de boringen waarin onder de Ap tertiair zand is aangetroffen dat mogelijk vermengd is met stabiliseer zand.

Er kan op basis van de uitgevoerde boringen geconcludeerd worden dat het hele onderzoeksgebied vergraven is geweest. De meest logische verklaring is dat het terrein recent is gediëpploegd tot minimaal 0,9 m-MV voor de bewerking van het akker. Dit blijkt uit het feit dat er onder de ploeglaag direct een tertiaire zand en tertiaire klei laag is aangetroffen. De B- en C-horizont zijn hierdoor vergraven. Dit verklaart de aanwezigheid van tertiair zand en tertiair klei in de boorstaten. Op basis van het aanwezige verstoringen, kan gesteld worden dat de archeologisch relevante lagen afwezig zijn. Ter hoogte van de straatzijde zijn er in twee boringen een vermenging van stabieleer zand en tertiair zand aangetroffen. Hier is de bodem verstoord door de aanleg van de verhardingen.

Aangezien de originele bodemopbouw niet meer aanwezig is en de ondergrond van bijna het volledige onderzoeksgebied verstoord is, wordt het kennispotentieel tot kennisvermeerdering bijgesteld naar laag. Er wordt geen verder vooronderzoek aanbevolen en het studiegebied wordt **vrijgegeven**.

1.2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General director		8 juli 2020
Toon Moeskops	Business Unit Manager		8 juli 2020
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ kwaliteitsverantwoordelijke		8 juli 2020